

Qədim dövlətçilik ənənələrinə malik olan Azərbaycan xalqı uzun müddətdən sonra –1991-ci ilin oktyabrında öz müstəqilliyinə yenidən qovuşsa da, təəssüf ki, müstəqilliyin ilk illərində həm siyasi hakimiyyətdə, həm də dövlətin bütün təsisatlarında bir boşluq, yerlərdə isə mərkəzi hakimiyyətə inamsızlıq hökm sürürdü. Yaranmış firsətdən istifadə edən bəzi silahlı dəstələrin yol verdikləri başıpozuq hərəkətlər Azərbaycanın daxilində qardaş qırğını və vətəndaş müharibəsinə zəmin yaradırdı. Ayırı-ayrı bölgələrdə separatçılıq və parçalanma meyillərinin baş qaldırması, bütövlükdə, Azərbaycanın bir dövlət kimi varlığına son qoyulması planını tam gücü ilə reallaşdırmağa hesablanmışdı. Bütün bunların fonunda Ermənistanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə təcavüz edərək daxili və hətərəfli xarici dəstəklə həyata keçirdiyi işğalçılıq siyasəti vəziyyəti daha da gərginləşdirirdi. Belə bir çətin vəziyyətdə – 1993-cü il iyunun 9-da müstəqil Azərbaycanın müasir tarixində yeni bir mərhələnin başlanğıcı olan parlaq səhifə açıldı. Azərbaycan xalqı müdriklik göstərdi və 1993-cü ildə – vətəndaş müharibəsi ərafəsində ulu öndər Heydər Əliyevə müraciət etdi.

Heydər Əliyev sadəcə, yoxdan dövlət yaratmadı, bu dahi insan həm də xalqımızın tarixini yaratdı. “Böyük liderlər kətanları bütöv cəmiyyətlər və ya sivilizasiyalar olan rəssamlardır”. E baxımdan 14 oktyabr 1999-cu il Naxçvan şəhərində ümummilli lider Heydər Əliyev milli memarlığımızın möhtəşəm abidəsi, XII əsrdə görkəmli memar Əcəmi Əbubəkr oğlu Naxçıvaninin yaratdığı Mömünə xatun türbəsini ziyarət zamanı çıxışında deyirdi: “Mən uşaq vaxtımdan bunun ətrafını görmüşəm, baxmışam, görmüşəm, sevmişəm. Və mən bir neçə dəfə demişəm – əvvəlcə rəssam olmaq istəyirdim, sonra isə

Heydər Əliyev dahi şəxsiyyət, uzaqqören lider, cəsarətli insan idi. O, öz həyatını doğma xalqına həsr etmişdir. Bütün dövrlərdə xalqa ləyaqətlə, sədaqətlə xidmət etmişdir. Cəmiyyətin ictimai-siyasi quruluşundan asılı olmayaraq, Heydər Əliyev bütün dövrlərdə xalqın dəstəyini hiss edərək Azərbaycanı inamla irəliyə aparırdı.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

memarlığa meyylim, sonrakı memarlıq fakültəsinə daxil olmağım, memarlıq təhsili almağım bəlkə də elə bunlarla bağlı idi”. Məhz bu obrazlı ifadədən çox xış edərək deyə bilirik ki, Azərbaycanın memarı Heydər Əliyev, əsərin adı isə Azərbaycan oldu. Tarix yazmağı da, tarix yaratmağı da Heydər Əliyev bacardı. Prezident İlham Əliyev ulu öndərin anadan olmasının 89-cu ildönümü və Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətə başlamasının 8 illiyi münasibətilə keçirilən təntənəli mərasimdəki nitqində bildirmişdi: “Bütün bu uğurların təməlinde ulu öndərin siyasəti dayanır. Çünki 1993-cü ildə və ondan sonra inkişafımızın əsas istiqamətləri məhz onun təşəbbüsü ilə müəyyən edilmişdir. İstər xarici, istər daxili siyasətlə bağlı siyasi və iqtisadi islahatlar onun dünyagörüşü, onun fəlsəfəsi və uzaqqörenliyi sayəsində formalaşmışdır. Biz bu istiqamətlər üzərində irəliyə gedirik. Biz bu ana xətdən kənara çıxmırıq. Bugünkü Azərbaycan reallıqları bir daha sübut edir ki, seçdiyimiz düz yoldur. Biz bu yol ilə gedəcəyik. Eyni yolu Heydər Əliyev siyasəti işıqlandırdı.

Qurtuluş Günü – tariximizə açılan yeni səhifə

Ümummilli lider Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ilə Bakıya gəldi, iyunun 15-də isə Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi. Siyasi rəhbərliyə dəvət edilən ulu öndər Azərbaycanı çətin vəziyyətdən çıxara bildi. Yalnız onun müdrikliyi, cəsarəti, millətə olan məhəbbəti və xalqın ona olan inamının nəticəsində Azərbaycan o böhranlı vəziyyətdən çıxarıldı. Uzun illərdir ki, 15 İyun Azərbaycanda Milli Qurtuluş Günü kimi qeyd olunur.

Bu günün öyrənilməsi zərurəti, birincisi, daxili, milli məsələnin hazırkı reallıqla müqayisə olunması, ikincisi isə ittifaq respublikalarının müstəqillik əldə etdikdən sonra demokratik inkişaf yoluna qədəm qoymaqla, beynəlxalq münasibətlər sistemində illər ərzində tutduğu mərkəzi yer baxımından başlanğıcdan qət edilən yolun müqayisəli təhlili baxımından hər bir kəsin mühüm vəzifəsi və vətənpərvərlik borcudur. Azərbaycan kimi qədim dövlətçilik tarixinə, milli ruha malik xalqı uzun müddət tabeçilikdə saxlamağın, dikte siyasətini həyata keçirib, istismarçı sosial-iqtisadi sistemi qoruyub saxlamaqla milli bərabərsizliyi və zülmü təbliğ etməyin, anarxiya, qanunsuzluq, qardaş qırğınının mümkünsüzlüyünü məhz Qurtuluş Günü sübut etdi. Xalqımızın təkidli xahişlə heç kimə deyil, məhz ulu öndər Heydər Əliyevə müraciət etməsi, yalnız bu dahi şəxsiyyətə güvənməsi də Qurtuluş Günü'nün milli məsələ, qürur və ləyaqət məsələsi olduğundan xəbər verir. Bütün bu məfhumların simvolu isə dahi şəxsiyyət, məhz xalq qarşısında etdiyi əməllərə görə ümummilli lider adını özü qazanan Heydər Əliyevdir.

İllər sübut etdi ki, ittifaq respublikaları içində ən çox fərqlənən dövlət Azərbaycan oldu. Tarixi hər cür saxtalaşdırmağa, onun əhəmiyyətini gözədən salmağa çalışanlar da sonradan Heydər Əliyevin dahiliyini etiraf etmək məcburiyyətində qaldılar. Məzlum

xalqın nəinki sosial-iqtisadi, təbii və milli ehtiyaclarına etinasız yanaşmamaq, hakimiyyətə hərislik ucbatından deyil, ümummilli maraqları şəxsi maraqların fəvqündə tutaraq, xalqın halına yanaşmaq bu insanın dahiliyini sübut edən ən başlıca məsələ idi. Bu baxımdan da ümummilli liderimiz çıxışlarının birində deyirdi: “Mən Azərbaycan Respublikasının bu ağır dövrdə bu yükü öz üzərimə götürmüşəm və götürmüşəm ona görə yox ki, bu vəzifə mənə lazımdır bəziləri kimi, bəziləri buna can atırlar, yox, götürmüşəm ona görə ki, öz bacı-qardaşlarıma, öz doğma Vətənime, doğma vətəndaşlarıma, doğma torpağıma xidmət edim. Dəfələrlə demişəm həyatımın son dəqiqəsinə qədər mən bu xidməti edəcəyəm və heç bir şey məni qorxutmur, heç bir şey də məni çəkəndirmir və mən bütün bu təxribatların, terrorların qabağında durmuşam və duracağam, Azərbaycanın müstəqilliyini qorumuşam və qoruyacağam. Əgər hansı bir namərd gülləsi, hansı bir terrorçu gülləsi məni həyatdan götürərsə, mənim özüm də, mənim övladlarım da müstəqil Azərbaycanın yaşaması yolunda qurban olmağa hazırıq”.

Siyasi müstəqillik xalqımızın arzuladığı bütün faydaları dərhal gətirmədi. Bütövlükdə, yeni müstəqil dövlətlərin əksəriyyətində yaşayış standartları inkişaf etmiş ölkələrininkinə uyğun gəlmirdi. 1991-ci ildən 1993-cü ilə qədər Azərbaycanda hakimiyyətə gələnlər də köhnə sistemə müqavimət göstərmək üçün həll etməli olduqları iqtisadi inkişaf, modernləşmə problemləri ilə üzləşir, daxili xaosun qarşısını ala və onları həll etməyin öhdəsindən gələ bilmirdilər. Yalnız 1993-cü ildən sonra xalqımız nicat tapdı. 15 İyun Azərbaycanın bugünkü reallıqların təməlinde dayanır, məhz ulu öndər tərəfindən formalaşdırılan siyasət bizi bu günə çatdırdı.

Biz bu yola sadıq. Əminəm ki, bundan sonra da bu yolda bizi ancaq və ancaq uğurlar gözləyir”.

Yeni çağırışlar nəticəsində yaranan yeni vəzifələrə cənab Prezident İlham Əliyevin çəvik və adekvat cavab verməsi, beynəlxalq hüquqa və Azərbaycan xalqının milli maraqlarına əsaslanan çoxşaxəli, effektiv diplomatiya aparması 44 günlük savaşı hər uğurlu hərbi əməliyyatı zamanı sübut olundu. Heydər Əliyev tərəfindən təmin qoyulan həm siyasi, həm də iqtisadi islahatlar bugünkü inkişafı şərtləndirdi. İllər ərzində beynəlxalq təşkilatlarda ardıcıl fəaliyyət və prinsiplial mövqe, ikitərəfli formatda bütün ölkələrlə əlaqə bərabərhuquqlu münasibətlərin inkişafı xarici siyasətimizin olduqca düzgün formalaşdırılmasından xəbər verir.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanın mövcud durumu, bugünkü reallıqlar sübut etdi ki, Heydər Əliyev yolu ancaq doğru, işıqlı gələcək vəd edən yoldur. Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə yaradılan və şəxsən təməlini qoyduğu Bakı–Tbilisi–Ceyhan neft kəməri cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında 2006-cı ildə istismara verildi. Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə imzalanmış “Şahdəniz” layihəsinin tərkib hissəsi olan Bakı–Tbilisi–Ərzurum qəməri 2007-ci ildə işə salındı. Bakı–Tbilisi–Qars dəmir yolu, Cənub Qaz Dəhlizi Azərbaycanın uzunmüddətli siyasi və iqtisadi maraqlarını təmin etdi. Məhz belə əhəmiyyətli meqalayihələr ölkəmizin regionda və dünyada gücünü, nüfuzunu artırdı. Çətin dövrdə Azərbaycanı yox olmağın astanasından döndərdiyi və bu tarixi missiyanı öhdəsindən gəldiyi üçün Azərbaycan xalqı ümummilli lider Heydər Əliyevin əziz xatirəsini hər zaman dərin ehtiramla yad edir və edəcək.

Şəbnəm HƏSƏNOVA
politoloq